

a/w

2

Białystok, 09 czerwca 2014 roku

PREZYDENT MIASTA BIAŁEGOSTOKU
15-950 Białystok ul. Słonimska 1

(1)

WPLYNĘŁO
URZĄD MIEJSKI W BIAŁYMSTOKU
Kancelaria Ogólna (5)

Dnia 2014 -06- 10

Załączniki szt.

BKU. 1711.02.2014

Pan
Marian Hodun
Dyrektor
Izby Wytrzeźwień
ul. Zaścianańska 84
15-950 Białystok

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie udzielonych upoważnień¹ do kontroli wydanych przez Prezydenta Miasta Białegostoku inspektorzy Biura Kontroli Urzędu Miejskiego w Białymstoku przeprowadzili kontrolę w Izbie Wytrzeźwień w zakresie spraw organizacyjnych i finansowych za okres od stycznia do grudnia 2013 roku.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w siedzibie kontrolowanej jednostki, przy ul. Zaścianańskiej 84 w Białymstoku, które rozpoczęto w dniu 26 lutego 2014 roku, zakończono 28 marca 2014 roku. Ustalenia kontroli zawarto w protokole kontroli podpisanym przez Pana w dniu 20 maja 2014 roku.

W zakresie nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli mających charakter incydentalny odstąpiono od formułowania wniosków pokontrolnych. Poniżej podano stwierdzone nieprawidłowości, uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania.

W zakresie udzielonych Panu upoważnień stwierdzono, że Prezydent Miasta Białegostoku wydanym zarządzeniem² upoważnił Pana m.in. do umarzania każdorazowo wierzytelności przysługujących Izbie z tytułu usług świadczonych przez Izbę, zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Rady Miejskiej Białegostoku³. Brak jasnego określenia jakiego rodzaju są to wierzytelności wskazuje, że ww. zarządzeniem upoważniony Pan został

¹ upoważnienie Nr ORN-I.077.83.2014 z dnia 20 lutego 2014 roku, Nr ORN-I.077.84.2014 z dnia 20 lutego 2014 roku

² zarządzenie Nr 1729/2012 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 24 stycznia 2012 roku w sprawie udzielenia pełnomocnictwa dyrektorowi jednostki budżetowej p.n. Izba Wytrzeźwień w Białymstoku

³ Uchwała Nr LIII/687/10 RMB z dnia 22.03.2010 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania wierzytelności Miasta Białystok i jednostek organizacyjnych Miasta z tytułu należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, udzielania innych ulg w spłaceniu tych należności ... ze zm.

do umarzania wierzytelności mających charakter cywilnoprawny. Opłata za pobyt w Izbie ma charakter opłaty administracyjnej i jest świadczeniem wynikającym ze stosunku publicznoprawnego. Opłaty z tytułu pobytu w Izbie nie posiadają charakteru zobowiązaniowego w rozumieniu prawa cywilnego, lecz charakter administracyjnoprawny i wynikają nie z czynności cywilnoprawnej, lecz z decyzji o przymusowym umieszczeniu w Izbie. Nawiązany w ten sposób stosunek prawny nie wykazuje cech dobrowolności lecz jest wynikiem przymusu. W związku z tym należności z tytułu opłat za pobyt w Izbie Wytrzeźwień stanowią dochód jednostki samorządu terytorialnego w rozumieniu art. 60 pkt 7 ustawy o finansach publicznych⁴. Jednocześnie należy wskazać, że zgodnie z art. 64 ustawy o finansach publicznych właściwy organ, na wniosek zobowiązanego, może udzielać określonych w art. 55 ulg w spłacie zobowiązań z tytułu należności, o których mowa w art. 60. W kwestii załatwiania indywidualnych spraw w zakresie stosowania ulg, odraczania, rozkładania na raty i umarzania należności o których mowa w art. 42² ustawy⁵ należy poruszać się w ramach udzielonych upoważnień (str. 19-21 protokołu kontroli).

W zakresie zawierania umów powodujących zaciągnięcie zobowiązań finansowych (str.12 protokołu kontroli) stwierdzono brak kontrasygnaty głównego księgowego na zawieranych umowach. Złożenie kontrasygnaty przez głównego księgowego jest jednym z jego głównych obowiązków określony w art. 54 ustawy o finansach publicznych jako dokonywanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym. Obowiązki głównego księgowego w tym zakresie wiążą się również ze stałym kontrolowaniem stopnia realizacji planu, zaangażowania wydatków, zagrożeń przekroczenia lub niewykonania planu w całości lub w jego częściach, a także z zapewnieniem terminowego rozliczania należności i zobowiązań. W przyjętych w jednostce wewnętrznych regulacjach w pkt 8 Instrukcji kontroli i obiegu dokumentów księgowych w Izbie wskazano wyraźnie, że główny księgowy ma prawo do wstępnej kontroli projektów umów, które mogą powodować powstanie zobowiązań finansowych.

W zakresie prawidłowości dokumentowania operacji gotówkowych stwierdzono, że wpłaty za pobyt pacjentów w Izbie przyjmowano do raportu kasowego w innym dniu niż zostały dokonane. Sprawdzenia dokonano na podstawie rozliczania przyjmowanych wpłat przez depozytariuszy, porównując kwoty wykazane w raportach kasy głównej, kopii kwitariuszy oraz raportów z dyżurów sporządzanych przez depozytariuszy. Za okres rozliczenia przyjęto kwiecień i wrzesień 2013 roku (str.12-14 protokołu kontroli).W

⁴ ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych j.t. Dz.U.2013.885 ze zm.

⁵ ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi j.t. Dz.U. z 2012 r. poz.1356 ze zm.

instrukcji kasowej ustalono, że w jednostce gotówka pochodząca z wpłat za pobyt w Izbie osób nietrzeźwych powinna być przekazywana przez depozytariuszy do kasy głównej w tym samym lub następnym dniu roboczym po jej przyjęciu. Brak zgodności dat między rejestracją operacji gospodarczych w raporcie kasowym, a gotówką faktycznie przyjętą na podstawie kwitariuszy przychodowych narusza postanowienia wewnętrzne jednostki.

Dokonując sprawdzenia prawidłowości przeprowadzenia postępowania przetargowego w trybie przetargu nieograniczonego, na wyłonienie wykonawcy świadczącego usługi pralnicze, stwierdzono, że dyrektor Izby zawierał umowy z wykonawcą na rok kalendarzowy, co było niezgodne zarówno ze SIWZ jak i złożonym przez oferenta formularzem ofertowym. W dokumentacji przetargowej określono, że wymagany termin realizacji przedmiotu zamówienia wyniesie 42 miesiące od daty zawartej w umowie. Z przedstawionej dokumentacji wynikało, że Izba nie zawarła umowy na okres wskazany w postępowaniu przetargowym. Zgodnie z art. 140 ust. 1 ustawy prawo zamówień publicznych⁶ zakres świadczenia wykonawcy wynikający z umowy powinien być tożsamy z jego zobowiązaniem zawartym w ofercie. Z przepisu wynika, że umowa w sprawie zamówienia publicznego powinna być zawarta w zakresie określonym w postępowaniu przetargowym. Zawarcie umów na poszczególne okresy nie spełnia warunków, które określił zamawiający (str.26,27 protokołu kontroli).

W wyniku kontroli prawidłowości udokumentowania i wydatkowania środków publicznych stwierdzono, że jednostka poniosła wydatek na sporządzenie opinii prawnych na wartość 984,00 zł. Wykonanie tej usługi zostało potwierdzone przez dyrektora jedynie w postaci opisu na odwrocie faktury. Nie udokumentowano zrealizowania tej usługi np.: przedstawiając wersję papierową wydanych opinii prawnych, gdyż jak Pan wyjaśnił zrealizowane usługi stanowiły porady prawne udzielone w formie ustnej. Celem należytego udokumentowania prawidłowości wydatkowania środków publicznych, w sytuacji gdy usługi niematerialne (prawnicze) są trudne do sprawdzenia, należało udokumentować je w taki sposób, że zostały one rzeczywiście wykonane. Brak pisemnego potwierdzenia ww. usługi nie stanowi przesądzającego dowodu, że poniesiony wydatek pozostawał w zgodzie z art. 44 ustawy o finansach publicznych, który stanowi m.in., że wydatki powinny być dokonywane w sposób oszczędny, celowy z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów (str. 29 protokołu kontroli).

W wyniku kontroli wynagrodzeń, ustalono, że pracownikom z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych, przyznawany był dodatek specjalny. Stwierdzono, że

⁶ ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych j.t. Dz.U.2013.907 ze zm.

w jednym przypadku dokonano wypłaty dodatku specjalnego w wysokości wyższej niż 40 % wynagrodzenia zasadniczego, czym zawyżono wypłatę dodatku o 98 zł (str.32,33 prot.kontr.).

Odpowiedzialność za gospodarkę finansową jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, spoczywa na kierowniku jednostki zgodnie z art. 53 ust.1 i art. 69 ust. 1 pkt.3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r. 885 ze zm.).

Wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości należy do głównego księgowego. Prawa i obowiązki głównego księgowego określa art. 54 ustawy o finansach publicznych. Nadzór nad wykonywaniem obowiązków w zakresie rachunkowości należy do zadań kierownika jednostki, jak o tym stanowi art.4 ust.5 ustawy o rachunkowości.

Mając na uwadze przedstawione uchybienia zalecam:

1. Dokonywać umarzania i udzielania ulg w spłacie należności z tytułu opłat pobieranych za pobyt w Izbie w ramach udzielonych upoważnień.
2. Zobowiązać głównego księgowego do składania kontrasygnaty na umowach powodujących powstanie zobowiązań pieniężnych.
3. Przestrzegać ustalonych regulacji wewnętrznych w zakresie operacji gotówkowych.
4. Zawierać umowy z wykonawcą na okres wskazany w dokumentacji przetargowej.
5. Dokumentować wykonanie świadczenia w przypadku zakupu usług niematerialnych.
6. Wyjaśnić kwestię nadpłaconego dodatku specjalnego w kwocie 98 zł, jednocześnie zobowiązać osobę odpowiedzialną za naliczanie dodatków do większej staranności przy ich wyliczaniu.

Sprawozdanie z wykonania zaleceń pokontrolnych należy przesłać do Urzędu Miejskiego w Białymstoku, ul. Słonimska 1 z podaniem numeru sprawy, w terminie 30-tu dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

PREZYDENT MIASTA
dr hab. Tadeusz Truskolaski

Do wiadomości:

Departament Spraw Społecznych